

KAPITEL 1

Lovgivningen om kapitalselskaber oversigt og historie

1. Kapitalselskabers karakteristika

Aktieselskabet (A/S) er den retlige organisationsform, som bruges af børsnoterede selskaber og er mest brugt af større erhvervsvirksomheder. Anpartsselskabet (ApS) ligner A/S'et. ApS'et er særligt egnet for mindre selskaber og selskaber med et mindre antal kapitalejere, anpartshavere. De to selskabstyper er fra 2009 reguleret af samme lov, lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven (SL)) nr. 470/2009, nu lovbekendtgørelse nr. 322/2011 med senere ændringer.¹ Der er ikke siden 2011 udstedt en ny lovbekendtgørelse, men Erhvervsstyrelsen har udgivet vejledning nr. 9079/2014, som indeholder en bearbejdet version af SL pr. 1. januar 2014 med de lovændringer, som er kommet til siden lovbekendtgørelsen fra 2011, herunder ændringerne, som følge af lov nr. 616/2013. En variant af ApS'et er IVS'et (iværksætterselskabet), som indførtes ved lov nr. 616/2013. SL indførte en del betegnelser for selskabsretlige begreber, der ikke tidligere var almindeligt anvendt.² Disse betegnelser er defineret i SL § 5 og er benyttet i denne bog.

1. SL er ændret bl.a. ved lov nr. 477/2012, lov nr. 1231/2012, lov nr. 1383/2012, lov nr. 616/2013, lov nr. 634/2013 og senest lov nr. 1367/2013. En række af både den oprindelige lovs bestemmelser og senere ændringsloves regler er ikke endnu trådt i kraft eller er lige trådt i kraft. En oversigt pr. 1. januar 2014 fremgår af Erhvervsstyrelsens vejledning nr. 9079/2014, bilag 1. Se særligt om erfaringerne med SL fra 2009 og evalueringen *Lars Bunch* i *Mette Neville & Karsten Engsig Sørensen (red.): Selskaber – aktuelle emner* s. 19 ff, *Søren Friis Hansen og Jens Valdemar Krenchel: Dansk selskabsret* 2. Kapitalselskaber s. 35 og *Jan Schans Christensen: Kapitalselskaber* s. 57 ff.
2. Jf. nærmere betænkning nr. 1493/2008 s. 742 og *Erik Werlauff: Selskabsreform og selskabsrådgivning* s. 19 ff.

Kapitel 1. Lovgivningen om kapital­selskaber ...

De væsentligste forskelle mellem de to selskabsformer A/S og ApS er, at kun A/S'er, men ikke ApS'er, kan udbyde selskabets kapitalandele, aktier og anparter, til offentligheden, jf. SL § 1, stk. 3, og at der kræves en større mindste selskabskapital på 500.000 kr. af et A/S, men nu kun 50.000 kr. af et ApS, jf. SL § 4, stk. 2. Der kræves ikke en bestemt selskabskapital af et IVS, jf. SL § 5, nr. 14.

A/S'er og ApS'er er kapital­selskaber. Kun selskabet selv, men ikke selskabsdeltagerne, kapitalejere, hæfter for selskabets forpligtelser, jf. SL § 1, stk. 2.³ SL følger tysk terminologi, hvor der skelnes mellem Personen- og Kapitalgesellschaften.⁴ SL giver til forskel fra LEV, der handler om person­selskaber, udførlige regler om stiftelse, aktivitet og opløsning af A/S'er og ApS'er. Kapital­selskaber beskattes efter SEL, jf. dennes § 1. Person­selskaber, interessentskaber og kommanditselskaber, er derimod ikke selvstændige skat­tesubjekter. Beskatningen sker hos den enkelte deltager i selskabet sammen med dennes øvrige indkomst.

Kapital­selskaber, navnlig A/S'er, giver mulighed for at fremskaffe kapital fra en bred kreds af investorer (kapitalejere, aktionærer) til at oprette og drive erhvervsmæssig virksomhed, uden at investorerne behøver at hæfte personligt for virksomhedens gæld og uden at være beskæftiget i eller på anden måde at deltage aktivt i virksomheden. Ledelsen af virksomheden kan overlades til professionelle virksomhedsledere. ApS'et og IVS'et er særligt anvendelige for små og mindre virksomheder og kan yde mindre erhvervsdrivende beskyttelse mod personligt ansvar uden at påtvinge dem en kompliceret omfattende retlig regulering. ApS'er er undergivet SL. Både et A/S og ApS kan stiftes, ejes og drives af flere, af få eller af en enkelt kapitalejer, som omhandlet i 12. selskabsdirektiv om anpartsselskaber som enkeltmands­elskaber (89/667/EØF). Begge selskabstyper kan drive mindre eller større virksomheder. SL indeholder i § 127, stk. 2, en særregel om enmandsselskaber, der gælder både A/S og ApS. I England føjes til A/S's navn »Ltd«, dvs. limited.

Kun A/S'er kan noteres på børsen, men både A/S'er og ApS'er kan anvendes og bliver anvendt som organisationsform for virksomheder, som er organiseret i et enkeltstående selskab eller som et af flere selskaber i en koncern med et A/S som moderselskab, der er børsnoteret. SL giver udførlige, men dog fleksible regler om ledelsen af selskaberne. Et kapital­selskab ledes

3. Kapitalejeren og kapital­selskabet er således to særskilte retssubjekter. Konkursmas­sen i kapitalejeren evt. konkursbo omfatter ikke selskabets aktiver, men alene kapita­lejeren ejerandel i selskabet.
4. Jf. *Christine Windbichler*: Gesellschaftsrecht § 2.4.